

AZ ÚJKOR

A MAGYARORSZÁGI SZÁLLODAI, ÉTTERMI ÉS KÁVÉSIPIARI MUNKÁSOK ANYAGI ÉS SZELLEMI ÉRDEKEIT VÉDŐ SZAKLAP.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dohány-utca 84. szám, III. em. 30.

Kiadja az ellenzéki párt lap-bizottsága.

Előfizetési díjak:

Egész évre 6 K Negyedévre 1 K 50 f.
Fél évre 3 K Egyes szám ára 20 f.

A háborús drágaság és a munkáltatóink.

Az általános drágaság, amely ha nem is ilyen nagy méretben mint most, mindenkor fejünk felett lebeg.

E megszokott áremelkedés, amely mindenkor a legszegényebb néposztály számlájára lesz felírva, munkáltatóinkat is könnyű szerrel meghódította. A liszt, kenyér és a többi élelmickek hiányát igaz, hogy a hadviselés okozza, amennyiben az illetékes hatóságok és előjárók a hosszú időkre való tekintettel, kénytelenek az élelmickek fogyasztását — besorozva — korlátozni, olyformán, hogy ha a jövőre nem bírnánk eleget termelni, biztosítva legyünk élelmickekkel továbbra is.

Mindez azonban nem lehet oka az élelmickek tetemesebb-nél-tetemesebb megdrágulásának, mert van Magyarországon mindenből annyi, hogy még Ausztria és Németországnak is jut belőle és a szállítás sem drágább. És, hogy mégis drágaság van, azt csak a nép bőrén spekuláló sokféle közvetítő csinálja; és az, hogy a kirótt adót senki sem hajlandó a saját zsebéből fizetni, hanem azt a legközelebről eltovábbítja: háziurak a lakókra, üzlettulajdonosokra, akik szintén nem hagyják magukra száradni, hanem azt a

vásárló közönnyel fizetik meg. Így megy az lefelé az iparosoztályba, ahol megdrágul a cipő, csizma, ruha és minden, amire szükségünk van. Majd végül az amugy is rabló kávéházi árjegyzékek és vendéglői étlapok drágulnak meg.

A kereskedők, iparosok és kisiparosok mind e mellett a nekik dolgozó munkásaikat tisztességesen megfizetik, míg a mi munkáltatóink a megdrágult árjegyzékek és étlapok mellett, csupa haszonlesésből, a munkásaikkal éhbéren és nyolc napos, ehetelelen ételeken sokkal többet dolgoztatnak és a legtöbb helyen csak a felét fizetik annak, amit azelőtt fizettek. Kevesebb munkást tartanak, bár van elég munkanélküli, kik heteken keresztül kereset és így kenyér nélkül vannak. Sőt azt halljuk, hogy munkáltatóink — a kevés munkás irtügye alatt, ami egyáltalán nem igaz — beadványt szándékoznak benyújtani a főkapitánysághoz, amelyben kéri az engedélyt arra, hogy a kávéházakban és éttermekben női személyzetet foglalkoztathassanak.

Amint látjuk, munkáltatóink még a fent említett kiszípolozással sem érik be, hanem, hogy még olcsóbb és kihasználhatóbb páriákra tegyenek szert, mint mi vagyunk, azon spekulálnak, hogy esetleg arra hajlandó, a főváros-

ban kószáló kétes hírű nőket — mert tisztességes nők arra úgy sem kaphatók — összeszedjék és azokat alkalmazzzák a közönség elé kiszolgálóknak. — Ezzel az amugy is csak nyomorgó, de tisztességes családfentartó pincéreknek az ekzsztenciájukat tennék tönkre.

Ha — amit nem akarunk hinni — megengednék a kávéházakban és éttermekben az ingyen dolgozó prostitúciót diváni, úgy mi tiltakozunk ellene, mert bennünket, kik tanultuk a foglalkozásunkat, és tönkretéve értenek.

Ezen ügyünk támogatására felkérjük a közönséget, valamint a tisztességes, közérdeket szolgáló lapokat is, mert a munkásság ebbe semmiesetre sem megy bele, hanem mi készen vagyunk a nyilvános harcra és ha közibénk jönnek a prostituáltak, mi rögtön elhajjuk azon helyet.

Ego.

Hogy csalják a munkásságot.

A sokféle családi módok közzé tartozik az alábbi eset is:

A belvárosban a Mátyas-pince tulajdonosa felvett szombati napra két kiségitőt. A bemutatkozás alkalmával azon megjegyzzél élt a tulajdonos kiskorcsmaros, hogy ha szükségessé válik, vasárnap is kiségitethetnek, sőt, ha kell, állandóan is megtartja őket.

Vasárnap este a kiskorcsmáros, látva a jó helyzetét a két kiségitő pincérmunkással szemben, hogy mindjárt kihasználhassa esetleges szorult helyzetüket, azzal a finesszel állt elő, hogy ha akarnak, — de úgy, hogy ő a kiségitő díjat megszórolja magának, — már szombatól kezdve állandók. A dolognak az a legérdekesebb része, hogy az egyik szaktársunk, szorult anyagi helyzeténél fogva, kénytelen volt — hogy állandóan megmaradjon — két napi kiségitő díjáról lemondani.

K. J.

(Roth) Roboz garázdálkodása az Abbazia kávéházban.

Csupán egy, a delinuitól nyavalyas, jobban mondva egy borotvált potáju, komédiához hasonló, amolyan háborús vice-felvezetéről van szó, aki, ugylátszik, mint pincér, sehogysen tudott megélni. És, hogy ilyen nagy pozícióba kerüljön, aljas módon hozzájárult munkástársainak kitérő-sához.

Sok hazug rágalom kellett ahhoz, hogy a (Roth) Roboznak imponáló üzletvezetői állásból Gregoritsot kitarja, hogy ő foglalhassa el a helyét. De amióta még jobban módjában van, ok nélkül és csak henegegésből az ott alkalmazott, nálánál sokkal érdemesebb szaktársainkat kiteszi.

Ezen disz-alakot a munkásokkal való pökhendi viselkedése miatt az Angol-kávéházban nem szolgálták ki ottani szaktársaink. Büszke lehet rá dicső főnöke is, mert ha (Roth) Roboz még továbbra is így viselkedik, megeri azt, hogy az egész vonalon így bánjak el vele. Amivel ugyan nem dicsekszik el, mint azzal, hogy kit hogyan dobott ki a munkából.

Jász.

A Király-utcában.

Bár tévesen bolyongtam a Király-utcában, mégis volt egy kis szerencsem. Ugyanis találkoztam ezen nagy hajomban egy régi jó kollégámmal, akinek elpanaszolhattam, hogy járom fel és le az egész környéket hába.

— Talán keresel valakit? És mit és kit keresel?

— Az Orsz. Szövetség éttermi segéd-
dek szakosztályát. Megmondom neked,

utoljára a Dohány-utcában volt, de az-
óta sokkal közelebb került, még pedig
a Király-utcába.

— És mit akarsz ott?

— Tudod, bejelentem, hogy a Kez-
sély-féle étterem, dacára annak, hogy
„Orsz. Szövetség” című szaklapunkban
hirdetjük cégét, mégis az éttermi se-
gédét a kutyáibaan szerzi.

— No, de ne felejtseed, hogy a hir-
detésűt ízelet.

— Épen azért, mert egy szaklapnak
mindenkor, mindenkiel szemben sza-
bakkezőnek kell lenni, kiváltképen egy
olyan szaklapnak, amely osztályt kép-
visel.

— Ezt ugyan te mondd!

— Ez így is igaz. No, de itt választá-
tani is lehet. Például egy vendégfői
hirdetésről van szó, a vendégfői hirde-
tése csak azért kerül az „Orsz. Szö-
vetség” c. éttermi segédék szaklapjába,
hogy így egyrészt az előforduló munká-
spanaszokkal szemben védve találja
magát s ezzel lekötözte lapjukat, más-
részt, hogy elhitesse magáról az oda-
járó szakmabeliek előtt, ki tudja milyen
munkásbarát ő? mindamellett, hogy
éttermi segédét a munkásság ellen fel-
állított kutyáibaan szerzi be.

— Pajtás, egészen belemelegedél,
de azért ne haragudj, megnyugtatlak
arról, hogy magam is különösek ta-
lálom a dolgot, amiben néked teljesen
igazad van. No, de ne bosszankodj.
Ezen más nem bosszankodik, talán
maga az Orsz. Szöv. éttermi segédék
egyesülete sem. Megmondom neked,
hogy oda ugyan hiába mégy, mert az
ilyen tekintetben csak annyit ér, mint
ha valaki a sóhivatalba mégy.

HIREK

— **Ihász György meghalt.** Mint
lapzártakor értesülünk, Ihász György,
a volt pincér, majd később a Vendég-
lők Lapjának 31 éven át volt szer-
kesztője, még a pincér korában szer-
zett tüdővészben március 16-ára virra-
dóra meghalt.

— **Visszaétesek a pezsgődugók-
kal.** Jó egypár éve már annak, ami-
kor pezsgőgyárosaink a pezsgődugókat
10 fillér visszaváltásként kizárólag
a pincérségnek kedvezményül adtak
meg. De alig rá egypár évre, ma már
— a legnagyobb visszaélés folytán —
a pezsgődugók nem a pincéreké, ha-

nem azzal kizárólag a munkáltató ren-
delkezik, olyformán, hogy azt a nála
alkalmazott cselédnek (csapos, taka-
ritóné, avagy a kávéház- vagy étterem-
ben más teendővel megbízott cselédjé-
nek) fizetéseken adja.

— **Sok a munkanélküli kávéfőző**
a nagy bevonulások után is, amelyek
magukkal vitték úgy a kávéfőzőket,
mint a többi szakmunkások nagy szá-
mát. A nagy munkanélküliség annak
tudható be, hogy munkáltatóink mun-
kanélkül éhező kávéfőzők mellett, náluk-
nál sokkal kevesebb bérért ugyanannyi
munkára, megszorult és így jól kizsák-
mányolható kétes hirtő nöket alkalmak-
znak.

— **Egy pontatlan szaklap.** Nem
is a Vendéglők Lapját van szándék-
unk megróni, mert a Vendéglők
Lapja nem díszítette magát tele pontos
kocákkal, mint például az ugynevezett
Orsz. Szövetség című szaklapunk, ame-
lyet már talán a pontos kocáknál fogya
is több jogunk van pontosságra inteni.
Különb is miért épen az Orsz. Szö-
vetséget nyomják utoljára? Mintha csak
a nyomdász akarná ezt így.

Karnits István. Ismét egy frak-
kos proletár szaktársunk dönt ki az
éiök sorából. 41 éves férfi-dele korá-
ban ragadta ki közülünk a hivatásos
pincérbetegség, a gyilkos tüdővész.

— **A pozsonyi pincérmunkások
közgyűlése.** Pozsonyból jelentik: Az
itteni pincérek márc. hó 8-án tartották
meg évi rendes közgyűlésüket. A gyű-
lés, annak példás rendje és módja szer-
int, az elmúlt év szép eredményeiről
számlot be. Uglátszik, hogy pozsonyi
szaktársaink több hozzáértéssel bírnak
a szervezkedéshez, mint a pesti kártya-
spillerek, akik egyebet sem tudnak,
mint verekedni és egymást kifosztani,
amiért is mindenki irtózik tőlük.

— **Molnár Vilmos értesítése.** Mol-
nár Vilmos, az előnyösen ismert buda-
pesti sérvkötő és keztgyógyász, a jó-
hírnevű pincértársak és számlatárca
szállítója (Budapest, IV., Károly-kört
28.) ez uton értesíti az ő t. rendelőt,
hogy a bórárak árának emelkedése
folytán csekély kizsákmálással szintén kény-
telen emelni készletmennyi árát. — Kéri,

hogy ezen értesítést tudomásul venni sziveskedjenek.

— A Fogadó gyűjtő-akciója. A vendéglősök ismert szaklapja, a Fogadó, felhívást intéz olvasóihoz, amelyben kéri a háboruban megcsönkült vendéglősök és pincérek segélyezésére a Fogadó által kezdeményezett akció támogatását. Mi azon csodálkozánk, hogy ha velünk szemben a munkálatók érdekeit képviselő szaklap erre igazságosan képes volna.

EGYESÜLETI ÜGYEK.

Szakegyesületünk

korlátlan két uráról lesz szó, akiknek gyűlölt nevéhez hozzáfűződik minden elégedetlenség s panasz, amit igen gyakran hallunk szakegyesületünkön belül és kívül.

Nem is rég volt, amikor szakegyesületünk közbizalmán álló akkori választmányá elítélte és állásától azonnal felmentette Weis D. Dánielt. Az indító ok az volt, hogy Weis D. Dániel szervezkedési szellemünkkel össze nem egyeztethető, mint akkori közvetítő, egy főpincérről honoráriumot vett fel. Időközben egyesületünk kipróbált, öntudatos választmányának tagjai megváltak állásuktól. És ekkor Weis D. Dániel minden szabályszerűség nélkül, újra elfoglalta a közvetítői állást. Állítólag szövattették az akkor hétnapos választmány előtt — akinek a kérdéshez tulajdonképpen semmi köze nem volt, mert az előbbi választmány, mely teljesen kompetens volt, már itélkezett a kérdésben — és így a dolog teljesen elintéződött.

Hogy az akkori kisiuki választmányá ezt nem érte meg, az csak Weis D. Dánielnek és az ötöt protészáló Hanihsnak a szerencséje volt.

E kérdés felől beszéltünk egy-két szaktársunkkal, akik előttünk akként vélekedtek, hogy Weis D. Dániel visszahelyezését egyedül Hanihs intézte el, ami egyébként egyiküknek sem válik szervezeteinkkel szemben való dícsérendő eljárásá.

E nem öntudatos munkásokhoz való eszelekedet felett azonban nem csak az előbbi választmány méltatlankodott, hanem az egész közvélemény felháborodással tárgyalta Weis D. Dániel visszahelyezését.

Ezen újabb botránnyal teljesen tökéretítettük az amúgy is megrongált közvéleményt, melyet sőtét álmaiból felébreszteni mindaddig nem lehet, amíg ezen rezsim emberei — akik félnek a munkásság sokaságától — a köztér szerepelnek. Fel kell, hogy forrjon a vér az emberben, amikor magunk előtt látjuk a felhalmozott sérelmek és panaszokkal szemben a téleneséget és e nagy stagnációt, amely úgy látszik végig szolgálja a két szakegyesületi ur köztérre kisdídjáték lábviz-élvezetét, akik a modern munkás szakszervezetekbe való országos egyesületünket egynéhány pesti munkakerülő sipista képviselővel kisajátították maguknak és azt egy közönséges kártyabarlanggá aljasták, míg az országban öven-hatvan ezer munkás van szervezetiellen, aminek egyedüli oka az, hogy országos egyesületünk nincs úgy berendezkedve, hogy annak természetesen vezetői agitációképesek lennének. És így mi sem természetesebb, mint az, hogy azon pozíciókat csak annak a hivatásnak megfelelőek foglalhassák el.

Iparkodunk kell szakegyesületünknek a köz előtt bezárt ajtát az összmunkásság számára kinyitni, mi azt akarjuk, hogy a jelen szakegyesületi bicskaklikk-uralom ha kell, 42 cm-es lövegekkel kiküszöböltesse és helyébe a közhasznú, reális munkálkodást biztosítsuk.

Támogassuk hadbavonult szaktársaink családjait és hozzátartozóit!

Figyelmeztetés!

Kérjük a t. szaktársakat, hogy az üzemekben előforduló panaszokkal úgy a saját, mint a köz érdekében, bátran forduljanak a szerkesztőséghez.

A saját lapunkat

minden szakmabeli igénybe veheti.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Temesvár. A Szövetségben mi is olvastuk a „bérlo ur” kifejezést, amin mi nem is csodálkozunk. Nyugodjon bele, mert oman egyelőre mást nem is várhat.

Abbazia. Nem minket támadnak, hanem inkább mi, aminek érett gyümölcsét a köz fogja leszedni.

Kratschner bácsi. A jövő számban tesszük közzé.

W. L. H. P. Még nem tanulta azt meg, hogy valakinek a köztérre ténykedésével vagy naplopásával foglalkozni: nem személyeskedés?!

H. J. Budapest. A fenti üzenet Önnek is szól.

Többeknek. Névtelen levelekre nem válaszolunk.

Lapkádó-tulajdonos és felelős szerkesztő:
GREGORITS ISTVÁN.

Pincérek fodrásza!!
A szakegyesület volt fodrásza.

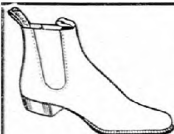
BARA ÁRON
KOLOZSVÁRRÓL.

A legszolidabb árak.

Mygiénikus és pontos kiszolgálás.

**Borbély és fodrász üzlete Budapest, VII.,
Klauzál-utca 9. (A Népfürdővel szemben.)**

Kézi :-
munka!!

Ha jó és olcsó cipőt akartok vásárolni, úgy menjetek el

Mojzsikhoz

Király-utca 46. szám alatt.

Árjegyzék ingyen. Árjegyzék ingyen.

Berkovits Károly

hektograph, éttermi, kávéházi
és cukrászai cikkek raktára

Budapest, VII., Sip-utca 5. sz.

— Telefon: 106—07. —

Viselje a
hirneves **Révay -FÉLE**
pincércipőt

Üzlete: Klauzál-u. 33.
Villamos megállóhely.

Pincérek figyelmébe!

Fő- és fizetőpincérek, kiknek oldal-zsebtárcára (papírpénz részére) vagy pincértáskára (apró és ezil-tpenz számára) van szükségük. — melynek feneké nincs beillesztve, hanem a felsőrész az aljával egy darabból készült — a legutányosabb árak mellett szerelhetik be:

Képes árjegyzék bérmentve!

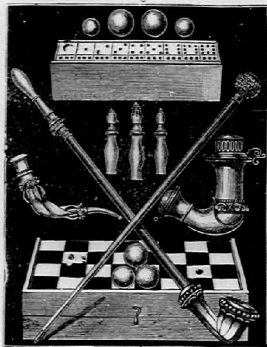
Molnár Vilmos

:: sérvkötőgyárosnai ::

Budapest, IV., Károly-körút 28. (Központi Városház.)

NOVÁGH KÁROLY

Alapít-
tattott:
1867

TELEFON:
2-18

MŰ- ÉS DISZMŰ- ESZTERGÁLYOS. BUDAPEST IV., Egyetem-u. 3.
(a Takarékszent-úrral szemben.)

Ajánlja gazdagon berendezett raktárát tájtek- és borostyánkő dohányzószerkekből, továbbá nagy választékát elefántosont-tekegolyókból, kávéházi felszerelésekből, úgymint Lignum Sanctumgolyók és bábukból, setabotok stb.-ből a lehető legolcsóbb árak mellett.

Javítások a legolcsóbb árszámítás mellett elfogadottnak.

**ORIENT-
KÁVÉHÁZ**

Tulajdonos WEISZN.

Budapest, Rákóczi-út 42

A szakmabelieknek leg-
megszokottabb kávéház,
valamint a vidéki szakma-
beliek találkozóhelye. —

! POLGÁRI ÁRAK !

Esténként Lembergől ideme-
nekült elsőrangú szimfonikus
női zenekar hangversenyez!

Pincérek figyelmébe ajánljuk

HERMANN GYULA
férfi szabót,

ki már 23 éve csakis a pincérek
szabója, készít üzleti ruhákat, mer-
tek utáni megrendelést. Mindenféle
üzleti ruhák kölcsönbe kaphatók!

VII., Erzsébet-körút 12. (Félemelet.)

Mindennemű
nyomatványok
a legizlésebb
kivitelben készülnek

**AZ UNIO-
könyvnyomdában**

**Budapest, VIII. ker.,
Mikszáth Kálmán-
tér 5. Telefon:
József 42-94.**